

**37. KĀ SAVA MEŽA
APSAIMNIEKOŠANAI IEGŪT
UN IZMANTOT
EIROPAS FINANSĒJUMU?**

**FINANSĒJUMA PIEEJAMĪBA
INFORMĀCIJAS IEGUVES AVOTI
KUR MEKLĒT PALĪDZĪBU**

Mežu apsaimniekošanai iespējams piesaistīt valsts un Eiropas Savienības (ES) atbalstu. Pašlaik atbalsts tiek piešķirts Latvijas lauku attīstības programmas (LAP) investīciju pasākumi 2014.–2020. g.g. ietvaros, un tā apmēru un piešķiršanas kritērijus reglamentē Ministru kabineta (MK) noteikumi. Kārtību, kādā piešķir, administrē un uzrauga valsts un ES atbalsta finansējumu meža platību paplašināšanai un to dzīvotspējas uzlabošanai nosaka šobrīd spēkā esošie MK noteikumi Nr. 455 *Kārtība, kādā piešķir, administrē un uzrauga valsts un Eiropas Savienības atbalstu pasākuma «leguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā» īstenošanai*¹. Atbalsta mērķis ir uzlabot meža noturību un palielināt tā ekoloģisko vērtību, veicinot oglekļa piesaisti un uzglabāšanu.

Atbalstu mežsaimniecībai piešķir, administrē un uzrauga Lauku atbalsta dienests (LAD). Pieteikšanās atbalstam notiek vairākās kārtās līdz brīdim, kad atbalsta pasākumam paredzētais finansējums ir pilnībā iztērēts, atbilstoši paredzētajiem mērķiem. Informācija par projektu iesniegumu pieņemšanas uzsākšanu pirms katras kārtas ir publicēta LAD interneta mājaslapā². Pieteikumu sagatavošanai un iesniegšanai paredzētais laiks – viens mēnesis.

Lai pretendētu uz atbalsta saņemšanu, pretendentiem ir jāsaņem Meža apsaimniekošanas pasākumu plāns (MAPP), kas saskaņojams ar Valsts meža dienestu (VMD). MAPP īsi apraksta plānotās mežsaimnieciskās darbības un norāda termiņus, kādos tās tiks īstenotas. Plānā jānorāda arī mērķi jeb rezultātu, kāds tiks sasniegts pēc aprakstīto darbību veikšanas. VMD pārstāvis ar parakstu apliecina, ka plānotās darbības nav pretrunā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un atbilst labas mežsaimniecības praksei.

Šobrīd atbalstāmie mežsaimniecības atbalsta pasākumi tiek iedalīti trīs grupās:

1. meža ieaudzēšana;
2. meža ugunsgrēkos un dabas katastrofās iznīcinātu mežaudžu atjaunošana;

1 <https://likumi.lv/doc.php?id=275943>

2 www.lad.gov.lv

- ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanā.

Atbalsts meža ieaudzēšanai paredz līdzfinansēt jaunu meža platību ieaudzēšanu neizmantojamās lauksaimniecības zemēs un krūmājos. Otrajā sadaļā paredzēts atbalsts ugunsgrēku un citu abiotisku spēku rezultātā iznīcinātu mežaudžu (vējlauze, vējgāze, sniega un ledus postījumi) atjaunošanai. Nav paredzēts atbalsts dzīvnieku un kaitēkļu nopostīto audžu atjaunošanai. Trešajā sadaļā atbalstīti pasākumi, kuru mērķis ir uzlabot meža produktivitāti un oglekļa piesaistes potenciālu – jaunaudžu kopšana (retināšana), koku atzarošana, neproduktīvo mežaudžu nomaiņa, baltalkšņa un blīgzņas mežaudžu nomaiņa, kā arī dabiskās apmežošanās veicināšana (pameža pārveidošana) mežu platībās, kur aizliegta kailcirte.

Publiskā līdzfinansējuma intensitāte atbalstāmajām darbībām ir atšķirīga atkarībā no atjaunojamās vai ieaudzējamās koku sugas un tā, vai plānots izveidot mistraudzi vai tīraudzi, un ir robežās no 60 līdz 70 %. Priežu un mistrotu jaunaudžu izveidei līdzfinansējums ir augstāks. Ja mežs ir gājis bojā ugunsgrēka vai dabas katastrofu ietekmē, atbalsta intensitāte ir 100 %.

Pēc iesniegšanas LAD projekti tiek izvērtēti atbilstoši iepriekš MK noteikumos aprakstītajiem atlases kritērijiem un sarindoti pēc iegūto punktu skaita. Projekti, kuru vērtējums ir mazāks par noteikto minimālo punktu skaitu, finansēti netiek.

Literatūra

- Lauku atbalsta dienests – www.lad.gov.lv.
- MK noteikumi Nr. 455 *Kārtība, kādā piešķir, administrē un uzrauga valsts un Eiropas Savienības atbalstu pasākuma «ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā» īstenošanai*. Pieņemts: 04.08.2015. Stājas spēkā: 21.08.2015.
- Valsts meža dienests – www.vmd.gov.lv.